

kül, hogy fantazmagoriáknak engednők a lelkünket, beszélhetünk a faji erősödés olyan mértékéről, mely már a közel jövőben a magyarság abszolút számával kecsegtet.

Mi lenne ez más, ha nem a magyar fajnak terjeszkedő, gyökeret verő ereje, ennek az Ázsiából szakadt fajnak, melynek háboru, pártoskodás annyiszor sirját ásta, mely a maga maroknyi erejéből hazát tudott alkotni. Magyarországot nemcsak Árpád foglalta el, negyedik Béla is. És nemcsak negyedik Béla a honalapító, de ezek sorában vannak a törekvő erdélyi fejedelmek, a magyar fő és köznemesség. Legnagyobb tényező azonban e hazai tökéletes meghódítására, az uralgó eszmeinek nálunk való legteljesebb érvényesülése. A demokraciák s a népnevelési kényszer, az éber közélet és ennek szerve a sajtó, irodalmi törekvéseink hódítják meg Magyarországot igazán nemzeti állammá. Adassék dicsőség, elismerés azoknak, kik e munkában igaz magyar szívet részt vesznek, verejtékkel dolgoznak.

Ipolyság, 1897. november 30.

Az Ipolyzabályozás. A Ipoly folyó Kóvartól—Viskig terjedő szakasza szabályozásának előkészítése gyorsan halad. *Czibulya* László alispán, illetőleg *Somogyi Béla* tb. főjegyző, mint alispáni megbízott, és *Kuttner Kálmán* kulturmérnök utazzák be az érdekelt községeket, hogy a törvényben előírt szavaztatást meg-ejtsék. Eddig Ipolyság, Visk, Berence,

De ezután nem-e fogja kiki azt gondolni, hogy azt a könyvet a *Khuen-Hederváry család egy tagja* írta, a ki azonban demokratikus érzelmeinél fogva a grófi jelzöt elhagyta.

Reméljük, hogy legközelebbi kötetében (a mit szívesen látnánk) még egy lépést tesz felénk és elfogadja egészen a mi álláspontunkat, a mely egyedül az, a mely kétértelmű feltevésekre nem esábithatja az olvasót.

Pajor István a hölgyeknek lovagias nagy tisztelője, bizonyára csak is nekik akarván kedvezni, arcképét esatolta legújabb verskötetéhez. Még pedig olyat, a mely őt — fiatal korában mutatja. Ebből látni, hogy Pajor bátyánk mennyire akar tetszeni a hölgyeknek.

Az arckép 35 éves korából való, de biztosítjuk őt hogy nagyon hasonlít a mostani Pajor Istvánhoz, vagyis azt akarjuk evvel mondani, hogy a Muzsa csókjai nem vénítették meg a jeles költőt.

Megjegyezvén még azt, hogy verseinek kiállítása nem valami izléses (a boritéka például zöld.) egy verskötetet még sohase láttam zöld boritékba fűzve, még Ivánka Pista „Fűzfa lombok“ című, különben igen kiváló értékű verskötetete se volt zöldre fűzve, pedig a címének még legjobban megfelelt volna — kellemetlen szín az, a mit az olvasótól nagyon okosan teszik az írók, ha eldugják vagy nem használják.

Alsó-Szemeréd, Gyerk, Hont, Tesmag, Pereszlény szavaztak le. Ma Vece és Drégely Palánk, szerdán Hidvég és Nagyfalusi esütörtökön Inám és Balog, pénteken Ipolykeszi és Nagy-Csalomia, szomhaton Kis Csalomia és Kóvár szavaz. Három nógrádmegyei község Riha, Dejtár és Patlak is édekelve lévén, ezek Nógrádmegye törvényhatósága közbejöttével fognak szavazni. — Legközelebb a fontos kérdésre visszatérünk.

Közigazgatási bizottságunk f. é. december 9-én délelőtt 10 órakor Horváth Béla főispán elnökelete alatt rendes havi ülését tartja.

A pénzügyigazgatóság és „Ő.“

„Tekintetes“ Zichy Jenő gróf — mint a „N. H. E.“-ben olvastuk — kieszközölte végre számunkra a pénzügyigazgatóságot. Utána jártunk a dolognak s megtudtuk a következőket, a melyek mind azt bizonyítják, hogy Zichynek közéleti tevékenysége most kizárólag az ipolysági pénzügyigazgatóság létesítése körül forog.

A gróf több ízben járt már a pénzügyminisztériumban s ott a miniszterrel és államtitkárral hosszasan konferált — egy árvízujtotta birtokának adóelengedése ügyében.

Elment a Magyar Színházba s ott megnézte „A gésák, vagy egy japáni teaház története“ című darabot s ott tapogatódzott, hogy nem lehetne a Léván nagy komforthoz szoktatott pénzügyigazgatási tisztviselők kedvéért Ipolyságon is egy olyan japáni módra berendezett tea és kávéházat létesíteni.

Onnét az operába ment s a balerinákkal behatóan értekezett s megállapodtak egy külön balettszupéra, a mely Ipolyságon a pénzügyigazgatóság épületében lesz, amelyre sajnos, de a pénzügyi tisztviselőket meg

Erre azt mondja valaki, mit ér az harózsaszínűbe is van fűzve, van mégis oly verskötetet a melynek a tartalma — zöld.

Igaz, de azért mégis azt ajánlom, hogy a költő az olvasóban ne ébresszen olyan zöldes hangulatot. Nem kellemes az. Ép úgy mint a bikának a vörös posztó, a magyarnak a fekete-sárga.

Ezen kitérés után — mielőtt egyes dolgoknál részletekbe is átmennénk — vizsgáljuk röviden Pajor István költői egyéniségét.

Pajor István kizárólag *lirai költő*. Azonban bármily nagy tisztelője (szabad így mondanom: imádója) ő a szépnemnek, azon szomorú csalódás fogja érni azon szép asszonyokat és ábrándos kisaszonyokat, kik Pajor István kötetét végig lapozzák, hogy a lantos költészet legelső és legjobb faját: a dalt a *szerelmi dalt* egyetlen egy vers sem képviseli.

A szerelmi dalok szelid, gyöngéd és epedő hangja nem esendül fel nála egyetlen egy esetben sem.

Azt azonban bátrak volnánk nem hinni, hogy Pajor István, a hölgyek e bámulóját és rajongó tisztelőjét, hön dobogó szíve sose készítette volna hol bus, hol édes, majd enyelgő, hol féltő, hol büszke érzelmi nyilatkozatokra. Nem hihetem, hogy Pajor István fiókjában ne lennének kis dalok, a melyek tárgya az édes vagy keserű de még a keserűségben is — főnséges szerelem?

nem hihatja, mert már nagy előjegyzés történt a kerületbeli — papjai részéről.

A műemlékek országos bizottságát — a melynek ő elnöke — felhívta Zichy gróf, hogy fényképeztesse le a lévai várat, a melyben valamikor a honti pénzügyigazgatóság is elhelyezve volt.

Az önköltségen kinyomatott és nyakán maradt ázsiai utazási könyvből egy példányt (de csak fűzöttet) a honti pénzügyigazgatóság házi könyvtára számára már elküldött a gróf.

Arcképét pedig a díszteremben felajánlotta. Már alkuszik is Zichy egy festővel, a ki egy kerek ezerest kér. Aligha jönnek össze, mert a gróf nem hajlandó tovább menni 200 frtnál.

Az újságokban már ki is nyilatkoztatta a mi képviselőnk, hogy újabb expedíciójára már jegyezve van az utazó-társaság s így senkit abba többé fel nem vehet.

Kivételnek az ipolysági pénzügyigazgatási tisztviselők, kik miniszteri engedéllyel vele jöhetnek, tanulmányozandók az ázsiai pénzügyet s a végrehajtói intézményt.

A delegáció *hadügyi* albizottságában is felszólalt a delegatus képviselő ur az ipolysági pénzügyigazgatóság tárgyában s midőn értésére adták, hogy ez nem ille tartozik, a gróf azon megjegyzést tette, hogy ő azért hozta elő a dolgot, mert Léva és Ipolyság között e kérdés miatt már is *kitört a háboru*.

De a gróf nem csak a maga fáradozásának köszöni a pénzügyigazgatóság megszervezését, hanem készségesen elismeri, hogy határozottan támogaták őt ez ügyben: Milán barátja, Carmencitta, Zichy Nándor, Gelléri Mór, Karola Cecília, az ázsiai Zichy nemzetség törzsfőnöke, Lepsényi Miklós és Zarándy A. Gáspár, továbbá Waldapfel Fülöp, Kálmán Károly, Chimay hercegnő és Rigó Janesi, a lurdi szűz, a szamarkandi püspök és a mingréliai herceg.

Én azt hiszem, hogy egy elrejtett gyűjteményben értékes kincshez fogunk jutni a nagynevű költő halála után.

Pajor István a kedélyes szív megnyilatkozásánál: a dalnál sokkal nagyobb, magasabb, megragadóbb műfaját műveli a lantos költészetnek és ez az *óda*.

Az óda magasabb műfaj, a melyet akkor használnak a költők, midőn szívők, valamely rendkívüli érzés, vagy magas eszmék által áthatva, kiárad és fölmagasztosulva van.

Az ódának tárgyai legtöbbször a haza, a szabadság, dicsőség s a nagy hazafiak dicsőítése.

A mi költőnkot is leginkább az lelkesítette. „*Hódolat Erzsébet királyné iránt*“ „*Szondi György emlékezete*“ (koszoruzott pályamű) „*Üdv a királynak*“, „*Petőfi emlékezete*“, „*Madách Imre emlékezete*“, „*Ipolyi emlékezete*“, „*II. Rákóczy Ferencz*“, „*Kálmán király*“ mind nagyjainkat magasztalják s egyik szebb mint a másik.

Nem hagyhatjuk azonban említés nélkül a „*Trefort Agoston emlékezete*“ című ódát, a mely épen nem illik bele a többi nagyjaink emlékének szentelt ódaciklusba. Nem mintha ez nem lenne oly szépen és ügyesen megírva mint a többi, de azon a hízogástól áradó hangjánál és azon „*dicsérierádák*“ tömkelegénél fogva, a mely azon ódán végigvonul. Kérem én bizonyítani is szeretek:

sában megjelent a „Nógrádmegyei Naptár“. Ára 60 kr. és 1 frt. A naptár igen ügyesen van összeállítva s bő tartalmával az igényeket teljesen kielégíti. A naptári részt 12 hónapra szóló napló s ezt a névnapok jegyzéke követi. Az irodalmi rész kiváló gondtal van egybeállítva s abban Posa Lajostól, Varsányi Gyulától, Bársony Istvántól, Hamvas Józseftől, Sajótól, Szaboleska Mihálytól, Szabó Jakab Elektől, Hegedűs Sándortól, Telekes Bélától, Zsoldos Lászlótól, Balás Károlytól Bessenyeitől, Bede Jóból találunk közleményeket. A hivatalos részben a közigazgatás áll elől s az összes hivatalokat megtaláljuk benne. — A naptár bizonyára kelendő lesz.

— **Árlejtés tanítói állásra.** Mint az „S. H.“ írja: Ilyet sem hallott még Európa, pedig megtörtént még pedig Magyarországon, Selmeczbánya tőzsom-szédságában Illés községben. Megüresedvén ugyanis e községben a róm. kat. felekezeti tanítói állás, az érdemes község nem azt nézte, hogy a pályázók közül, ki a legérdemesebb ez állás elfoglalására, hanem ki — olcsóbb. Valóságos árlejtést tartott és azzal töltötte be az állást, ki tudását legolcsóbban árusította. Hogy ez nem lehet valami minősített tanító, az magától értetődik és csak azt sajnáljuk, hogy ilyen esetek e század végén nálunk még egyáltalán előfordulhatnak.

— **Jost-féle írógépet szerzett be Czibulya** László alispán a megyei kiadóhivatal részére az ügymenet gyorsítása céljából. Az írógép kezelésére Fayl Zoltán tanítja be a kiadóhivatal tisztviselőit.

— **Pénzhamisítók.** Mint a „Bars“ írja: Kurcelbaner Károly kovácsmester és Suba János csatai lakosok — oly formán akartak könnyű jövedelm-

hez jutni, hogy pénzt hamisítanak és azt a jóhiszeműeknél értékesítik. Hozzá is fogtak bár igen kezdetlegesen a hamis pénz gyártásához, de már az első kísérletnél, a beváltásnál, az igazságszolgáltatás kezébe kerültek. A szemfüles szállói csendőrség parancsnoka letartóztatta őket és több hamis vert pénzzel a lévai kir. jbiróságnak átadta a kontárokat.

— **A vörös kakas.** Egegen e hó 25-én hajnalban tűz volt. Három ház, egy nagy pajta és több melléképület lett a lángok prédájává.

A lévai csizmadiák.

Léva város híres város,
Ott látni csak sok katonát;
Nagy dolog az, ha perg a dob
És harsognak a trombiták.
Nem is adnák a világot,
Sőt az egész armádiát
Városukba helyeznék el
A lévai csizmadiák.

Fináncuk van akármennyi,
Nem engedik a felét se,
Nincs férj, ki a nejét, mint ők
A fináncot — akkép féltse.
Azt hiszik, hogy mindjárt jobban
Hajtanák a restanciát:
Ettől pedig szörnyen félnek
A lévai csizmadiák.

Léva város egy nagy város,
Utcain menj végső-végig,
Palotái szépek, nagyok,
Felnyulnak a magas égig;
S tisztviselők lakják ám ott
Mindegyik szép nagy palotát;
A mit ingyen adnak nekik
A lévai csizmadiák.

Az üzletek és a boltok
Miként Pesten, oly fényesek,
Csak keztyűben szolgálnak ki
A segédek, oly kényesek,
És ha kérnek csirizt, spárgát,
Lószőr, dikics vagy paprikát,

Mind megkapják — igaz drágán —
A lévai csizmadiák.

Léva város finom város:
Van színház (báb), koncert (verkli)
Az udvarnál (pardon! ban) bál,
Bírbics, késes s más ilyesmi;
A vásárban van mindez, hol
Csinálják a politikát,
A mihez oly nagyon értnek
A lévai csizmadiák.

„Ügyforgalom kicsiny Hontban“
— Mondják a bős lévaiak.
Mit mutat ez? Hogy az adót
Nem fizetik a barsiak.
Végrehajtó kell, mert rosszul
Állnak ott a pénzügyek,
Igy adják a sok ügyszámot
A lévai csizmadiák.

Sok iskola van már Léván,
De ez nekik még mind kevés.
Egész jogos itt kérdezni,
Minek ez az erőlködés!
Merészek ők és kívánnak
Mindjárt egy akadémiát
(Habár nem is tudják mi az?)
A lévai csizmadiák.

Kívánják, hogy Léva legyen
Az országnak fővárosa.
Azt tartják, hogy itt született
Homér és Ság plébánosa.
Követelik továbbá a
Bibliai három királyt,
Mert egy cseppet sem szerények
A lévai csizmadiák.

Te pedig Ság, épülj, haladj!
S ha iparban, népességben
Utol érni nem bírod is,
Tégy túl Léván — műveltségben.
Ne hagyd cserben, lobogtassad
A haladás szép zászlaját!
— Bármilyen csúnyát szóljanak rád
A lévai csizmadiák.

F—s Sz—t.

„Az én koszorus adósom“ czime zárjelbe (Jó—i). Talán Jókait sejtethetjük alatta.

És szól szóról-szóra így:

Van nekem egy nagy adósom; de nem is
néz erre;
Érzi bűnét, mit sem felelt tisztes leve-
lemre.

Tehát mi ez? Van ebben ötlet, gondolat, eszmé? De hát mégis mi akar ez lenni? Így tudom csak megfejtani. Van neki egy koszorus adósa, (talán Jókait vagy talán más, hisz az mindegy) a ki sok pénzzel tartozik neki és az ő tisztes felszólítására, hogy hallod-e pajtás, fizess már, a füle botját se mozgatja; vagy pedig egy látogatást ígért neki az a koszorus ur, de bizony az újabb szép meghívásra se tartja érdemesnek még válaszolni se. Tehát goromba is. Nohát ilyen goromba bácsit, — ha mindjárt koszorus is — megénekelni és azt közzé is adni a gyűjteményébe, bizony nem volt érdemes. Vagy pedig a bosszu kitöltése az Pajortól, hogy azt a koszorust ilyen koszorut nem érdemlő verssel üti agyon?! Valószínű.

Gróf Csáky Albinról — (még sokkal jelentéktelenebb elődjéről Trefortról egy agyon dicsért, magasztalásokkal telt nagy órában emlékezik meg) ez a mondani valója:

Csákyt imént fedezék föl a bérces keblű Szepesben,
Ily pompás lelet is ritka bokorban akad.

Értsük meg egymást. Nem azt kifogásolom én, hogy Csáky grófról, erről a nagy államférfiről csak két sorban emlékszik meg, mert hisz egy rövid epigrammában nagy és hatalmas gondolatot lehet kifejezni, hanem avval nem tudok kibékülni, hogy vele szemben csak olyan lapos kitétele van, elnevezvén őt egyszerűen leletnek, igaz hogy pompás leletnek, a mely ritka bokorban akad.

„Pompás lelet.“

Tetszik tudni mi az?

Oh sokféle az.

„Pompás lelet“ a bélyegnyalónak az, mikor valamely hivatalban nagy stempli esonkításra jön rá.

„Pompás lelet“ a játékosnak az, mikor néhány forinttal busan sétálni megy, s találkozik egy barátjával és attól egy ezerest elnyer.

„Pompás lelet“ a földbirtokosnak, ha szemet, petrolumot, vagy legalább is — kvarcot talál a földjében.

„Pompás lelet“ az, mikor az egyik politikai párt, az ellentábor vezéregyéniségéről kompromittáló dolgokat derít föl.

„Pompás lelet“ az is, mikor egyedül vagyunk erdő magányában és — egyszerűen asszonnyal találkozunk.

És *pompás lelet* végül egy kritikuskak, mikor a költő műveiben az igaz gyöngyök között, ilyen — hamisakra bukkan, a melyeket azután nagy lelki gyönyörrel tördei szét, mint értéktelen üvegdarabokat.

De van még ezekből több is. Itt van pl. a „Wekerle Sándor és az ő koronája“ című.

Igy szól:

Rendbe hozád a mi volt laza és rendetlen a
homban,
S nyujtasz a nemzetnek végre diszül koronát.

Igen, csak hogy, nem tudja azt Pajor István, hogy Wekerle azt a koronát még mindég — *hozza?*!

Mert annak aranyából emberfia nem lát még soká egyet sem.

Nem kívánom a mi — már többiben megkoszorozott irónknak, hogy az oly pályadíjat nyerjen, melynek feltételei között az is van, hogy a 100 aranyat csak akkor szabad kiadni a mikor az új 20 koronás aranyaink már — forgalomban lesznek.

„A kormány“, — címűben pedig e boldog állapotot festi.

Mit akar a kormány? A mit ő felsége.
Mit akar a folség? A mit az ő népe.

Hát ha a folség nem azt akarja a mit az ő népe, a kormány akkor is azt akarja, a mit ő felsége és nem azt, a mit az ő népe?

Csak hogy egy kormány nem csak felülről, de alulról is bukhat. Vagy az Magyarországon lehetetlen?

„Polónyi mint reváns-debatter“ címűben védelmébe veszi Szilágyi gorombaságát Polónyival és azt sűti ki Polónyiról, hogy

Előrelátó gondoskodása a képviselőknél annyira terjed, hogy megtáviratozta az ipolysági plébánosnak, miszerint az áthelyezett pénzügyigazgatási tisztviselők mind katolikusok, s így örvendetes alkalma lehet majd a papnak az elhalálozásokkor a tiszteres stólat követelni Sági Benővel pedig tudatta, hogy a krónikus úrességben szenvedő házát egy szerencsétlen fiáncnak már bérbe adta.

Sőt az új pénzügyigazgatónk személyében is megtörtént a megállapodás, a mely előkelő állásra valószínűleg sikerült Zichynek az egykori esküdt akarnokot — Viszolászky Károly plébános urat kineveztetni, a ki mint halljuk — hogy méltóan jelenhessen meg a miniszter előtt, újra kezdi növesztetni a bajuszát.

Ezek után nem fog csudálkozni az olvasó, ha a mi szerény grófunknak — bár egy kicsit feltűnő is és nagy szenzációt fog okozni az egész félvilágban — tényleg már csak ez a nótája, a mit folyton fúj és huzat:

Fináncsal alszom el,
Fináncsal ébredek.

Igy változnak az idők. Bezzeg ezelőtt mással aludt el és mással ébredett a nemes gróf.

A h é t r ől.

— november 29.

— **A főispán fogadónapja.** Horváth Béla főispán holnap szerdán rendes fogadónapját megtartja.

— **Interpelláció.** Egy gyermeke egészségeért aggódó apa következő interpellációt intézi K o h n Márk dr. járási orvoshoz: Van-e tudomása a doktor urnak a r. kat. népiskolában uralkodó botrányos állapotokról? Van-e tudomása, hogy

Igy zeng Pajor, Trefort Ágostonról:

Dicső halott! . . . Nem, nem haltál te meg!
A test feloszlik s föld közé vegyül;
De *él örökké* köztünk szellemed
Késő utódok példányképeül.

A mennyi perc a naptól elfogyott,
Midőn először dobbant meg szived,
E sziv verése annyiszor hozott
A honnak üdvöt, diadalt Neked.

továbbá:

Emléked el a hálás nép szívében,
Mely egy új életet köszön neked.

Dehogy él. Még olvasóink között is lesznek néhányan, a kik nem is tudják, ki volt az a Trefort Ágoston?

Kicsoda? Hát vallás- és közoktatásügyi miniszter volt 1872-től 1888 ig.

Szorgalmas, tevékeny miniszter, de azt — bármennyire is tiszteljem emlékét — be nem látom, nem tudom, hogy mivel érdemelte meg, hogy Pajor mint egy Szécsenyi, Deák, Kossuth, Petőfiről zengje róla a magasztalásokat.

Az Akadémia elnöke volt? Irt egy két értekezést és hagyott hátra egy kötet emlékbeszédet? Bizonyára érdem, de nem olyan nagy, hogy hazánk első nagyjai közé soroljuk. Akadémia?! Nem mindenben tekintély nekem az akadémia. Sógorság, komaság, atyafiság és vallás, korteskedés döntenek ott igen sok esetben s nem a tiszta érdem.

az ablakok töröttek, az ablakfák rothadtak úgy, hogy lézagain a szél kegyetlen szimfoniákat süvit be a termekbe, a hol a gyermekek minden fűtés dacára hidegben dideregnek, agyonhülnek? Van-e tudomása, hogy a törvényvilágos rendelkezéseinek megsértésével a termek annyira tulszűfoltak, hogy a gyermekek zsenge tüdei nem friss levegőt szívnak be, hanem járványgombákkal fertőzött romlott gázokat? Ha van tudomása, arra való tekintettel, hogy az iskola dolgaival sem az iskolaszék, sem az egyházi fennhatóság nem törődik, tett-e sürgős jelentést az ellenőrző fölsőbb hatóságokhoz, az iránt hogy az iskola mindaddig, míg ez állapotok így tartanak — **b e z á r a s s é k,** és az előadások tartása betiltassék?

— **Rózsaszínű rovat.** Soltész Gábor megyei számvevő vasárnap jegyezte el Gállik Jolánkát, Gállik Gyula drégelypalánki primási intéző leányát. A gyűrűváltásnál a menyasszony szülői házában jelen voltak a vőlegény szülői: Soltész Gábor és neje, Czibulya László alispán, Soltész István dr. és neje, Landauer Dezső dr. és neje Szarajevóból. A poétikus eseménynek sok gratulációja akadt.

Winter Lajos, a Winter Sándor és fiai közismert cég bétagja eljegyezte Reich Bellát, Reich Márton kalocsai földbirtokos és érseki bérlő leányát.

Estl János fiatal iparos eljegyezte Korponán Oszaczký Olga kisasszonyt.

— **Uj járásorvos.** Horváth Béla főispán Mendel Manó dr. orvost a csábi járásba járásorvossá nevezte ki.

Akadémia? Mit imponálna ez nekem, mikor se az, se a vaskalapja alatt silylő Kisfaludy-Társaság még tagjai közé sem választotta a mi jelesünket: Pajort?! No bizony! Vagy talán a mint valaki miniszter, mindjárt nagy ember Pajor István szemében?! Pajor István a hazafiúi érzelmeitől sugalmazott ódáin kívül az ódáknak még egy nemét műveli nagy sikerrel: *az alkalmít.*

Ebből a fajtából kiválóak: *az ipolysági kaszinó-egylet felszázados ünnepére írott* (melyet lapunk is közölt mutatványul). továbbá a „*A két tündér,*“ „*A nemtő ébredése,*“ „*Óda a b. gyarmati dalegylet zászló avatási ünnepére,*“ „*Isten hozott*“ és „*Borura derü,*“ (a melyek már azért is kedvesen maradtak emlékükből, mert az „*Isten hozott*“-at a felvidéki közm. egylet Ipolyságon tartott közgyűlése alkalmával Berkó Esztike és a „*Borura derü*“-t egy „*Jósziv*“ ünnepen *Helmbacher Mariska* urhölgyek bájos ajkairól hallottuk először elzengeni. Ide tartozik még az „*Arvák nemtői*“ című prolog, a melynek szinte nagy sikere lehetett, mert a kedves *Majláth Mariska* urhölgy volt a költő nemtője.)

Nem lehet tehát egy eseppe sem csodálkozni azon, hogy ezen ódák, — a melyeknek ily bájos és ügyes előadók voltak — sokkal zajosabb sikereket arattak, mint azok, a melyeket a különben ügyes szerző adott elő, pedig azt tartják,

— **Áthelyezés.** Horváth Béla főispán Huber Kálmán csábi és *Jeszénszky* Gusztáv korponai szolgabírói irnokokat kölesönösen áthelyezte.

— **Uj utmester.** Horváth Béla főispán Szilágyi György kaposvári csendőrörsvetetőt a bái járásban utmesterré nevezte ki.

— **Nekrológ.** Az oly korán elhunyt szegény *Dömök* Kornélia emlékére az elhalt egy barátjától kaptuk következő kegyeletes nekrológot.

Dömök Kornél halálára.

Már a földön is betöltéd
Az angyal szerepet,
Te tanítád a kicsiket:
Mi a hit s szeretet.

Hivatásod nem változott,
Csak helyet cseréltél:
Nem a földön angyaloskodsz,
Szolgálsz az Istennél.

A rád bízott kisdedeknek
Légy csak őrangyala,
Hogy velők is növekedjék
Az angyalok kara.

Csüggjön szemed áldón, óva,
A sok kis virágon,
Hogy boldogok lehessenek
Itt s a más világon.

LMR.

— **Bucusu Tompán.** Katalinnapi bucusu volt Tompán, mely alkalmából *Thuránszky* Zoltánék vendégszerető házuknál egy negyven tagu társaságot láttak ritka szíveséggel vendégül. A pazaron terített lakomaasztal bontása után a fiatalok hajnalig tartó táncba ugrott. A növendégek névsora: Bolner Pálné, Draskóczy Gáborné, Draskóczy Mariska, Hoffer Mártonné, Heymer Istvánné, Heymer Mariska, Lamy Gézané, Ledermayor Vincéné, Odry Olga, Thuránszky Béláné, Rosznáky Jenőné.

— **Nógrádmegyei Naptár.** Pozsonyi Gábor szerkesztésében s a b. gyarmati könyvnyomda részvény-társaság kiadá-

hogy a szerzők — a kik műveik szellemébe teljesen behatolva, — legjobb előadók.

Pajor Istvánban, az ódaköltőben, van erő, van szárnyalás, van ihlet.

Én legerősebbnek, legnagyobbnak őt ódáiban látom.

És ez a legnagyobb dicséret.

Mert hisz ez egyike a legnehezebb műfajoknak, a melyekben a költő igen könnyen unalmassá válhatik, frázisai pedig ellaposodhatnak.

Másodszor mint *szatira* író mutatja be magát nekünk Pajor e könyvében. „*Börtönrendszer,*“ „*Leszármazásunk,*“ „*Ugy van minden iól, a mint van,*“ „*Lovagias elégtétel,*“ „*Nekünk való állapotok,*“ „*A mi korunk,*“ „*A kor felszáva,*“ „*Az esztelen tudomány,*“ „*Lapp-atyafiság*“ ezimmel a világi emberek ezer félszégességét maró szarkazmussal gunyolja, ostorozza. Változatos tárgyuak, elmésen feldolgozva.

Pajor István harmadszor az *epigrammatikus kis, rövid verseket* műveli előszeretettel és ezekből elég szép számot mutat be olvasóinak. Tartalmuk sokszor csak egy ötlet, egy fordulat, egy adoma, egy közmondás. Ezekre már kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ha kevesebbet vett volna be gyűteményébe az — több lett volna. Nem igen válogatta meg. Igazolással felhozok néhányat.

Kezdem a legrosszabbon. Legalább nekem az.

I R O D A L O M.

„Magyar Könyvtár“

Szerkeszti: Radó Antal.

Kiadja Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai.)

Örömmel hívjuk fel elváóink figyelmét a „Magyar Könyvtár“ című új irodalmi vállalatára, mely a magyar olvasóközönség régi vágyát elégíti ki, s fordulópontot jelent irodalmi szükségleteink alakulásában.

Wodianer F. és Fiai, a régi Lampel Róbert cég, a melynek a magyar irodalmi viszonyok fejlesztése körül szerzett érdemeit nem régiben királyi elismerés is méltányolta jár elől most is jó példával, s „Magyar Könyvtár“ című új vállalatával ismét fényes bizonyosságát adta áldozatkészségének és nemes igyekezetének.

Az új vállalat 15 krajeáros 3—5 iv terjedelmű füzetekből áll. Famentes, erős papíron nyomják, a mely soha meg nem fakul, kedves, tisztán olvasható apró betűkkel, úgy hogy bár 5 iven 6—8 ivnyi szöveget ad, a szemet egy csöppet sem rontja. Háromszoros söt többszörös vastagságu füzetek, a melyek más hasonló vállalatok olcsóságát oly gyakran teszik illuzóriussá, csak a legrikábban fognak előfordulni, kettős füzetek is csak olyankor, a mikor igazán van rá ok s az olvasó örömmel látja a kettős füzetek.

Beöthy Zsolt nagynevű esztétikusunk maga is az új vállalat munkatársai sorába lépett, s a „Magyar Könyvtár“ füzetekének irodalmi jelentőségét már eddig is két remek bevezetéssel emelte.

Shakspeare és Molière művei is nemsokára új magyar fordításban fognak megjelenni, s a 15 kros füzetek, reméljük, hamarosan leszorítják a hazánkban óriási elterjedtségnek örvendő Reclam-féle és egyéb német fordításokat.

A „Magyar Könyvtár“ egyszerre tíz füzetel kezdte meg pályafutását. 1. Katona, Bánk bán. Bevezetéssel ellátta Beöthy Zsolt. 2. Guy de Maupassant, Elbeszélések, fordította Tóth Béla. 3. Berzsenyi válogatott ódái. Életrajzi bevezetéssel. 4. Cöppee, A kovácsok sztrájkja és egyéb elbeszélő költemények. Fordította Radó Antal. 5. Kisfaludy K. A kérők. Bevezetéssel ellátta Beöthy Zsolt. 6. Sípulusz, Humoros tárcák. 7. De

„ő visszatörülshöz bizony nem is konyit.“ No lám! Mily felfedezés. Egyáltalában Pajor a kórmánypárti nagyságokat nagyon szereti védelmébe venni és elfogult kissé irányukban, mert a mint valaki miniszter neki, az mindjárt megör egy ódát.

Igazságtalan lennék, ha el nem ismerném, hogy ezen apróságok között is van sok igen jó, elmés, találó.

Mindnyájuk között messze kimagaslik a következő, a melyet a kiváló szerző kuplénak nevezett el.

Darwin és Wirchow.

Darwin az emberhez:

Nem anyától lettél,
Kókuszfán termettél;
Forró égöv alatt
Majomtól születél.

Wirchow Darwinhoz:

Hires tudós voltál,
Sok bolondot mondtál,
Mig majom-tanoddal
Végre is megbuktál.

Az ismeretes népdal adta hozzá az alakot, a formát, de oly ügyes oly találó, hogy az e fajta versek között az első hely méltán megilleti: nem csodáljuk, hogy e kis párbeszédes rövid szatira a sajtóban is nagy feltűnést keltett.

Bármennyire szerettem volna hosszasan is időzni Pajor István könyve mellett (nekem benne lapozgatni és róla írni élvezet) a tér szűke miatt kénytelen vagyok már elbucuszni jeles verskötetétől és tisztem-

Amicis, A bor. Fordította Tóth Béla. 8. Zrinyi, Szigeti veszedelem. 9. Du Maurier-Potter, Trilby, színmű Ford. Fái J. Béla. 10. Csokonai, Dorottya.

Már e füzetek is teljes mértékben beváltják az új vállalat programját s az irodalom minden igaz barátjának nagy örömet szereznek. A további füzetek gyors egymásutánban fognak megjelenni.

Mint a beküldött prospektusból látjuk, a kiadók Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) és kir. udvari könyvkereskedése Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. a vállalatra előfizetéseket is elfogadnak, még pedig egész évre (24 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (12 füzet) 1 frt 80 kr., negyedévre (6 füzet) 90 kr. Az előfizetőknek a füzeteket bérmentve küldik.

— A „Vasárnapi Lapok“ e heti tartalma: Hálaünnepen, költemény Szalay Károlytól. (A budapesti református gimnáziumban a tiz szobor ajándékozása alkalmából tartott ünnepélyről.) — A király ajándéka — Köny és mosoly, regény, Beniczkyne Bajza Lenkétől. — Madame Réjane. — I. Napoleon sirja Szejt Ilona szigetén. — A ki az aranyat ismeri, elbeszélés, Éjszaki Károlytól. — Ősz, költemény Pap Zoltántól. — A nőkről a nőnek, Herczegh Mihálytól. — Gróf Bély Ákos. — Iparművésztünk. — Két szép leányról (Szentkirályi Márta, Nádaí Ilonka). — Dreyfus, Lazzaronitól. — Két asszony, elbeszélés, Paál Árpádtól. — Különfélék. Színház. Vegyes. Képtalány. A szerkesztő üzenetei. Szépség ő felsége, regény, külön mellékleten.

A Pesti Hirlap, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar középosztály és a magyar nép érdekeit, diadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, utját egyengetve az igazi demokrata gondolkózásnak a nemzet mind szélesebb rétegeiben. A Pesti Hirlap oly irói gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem dicsekedhetik. Elég legyen csak felemlíteni: Kenedi Géza (Quintus), Ifj. Ábrányi Kornél, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Murai Károly, Tóth Réla, Kozma Andor (Koboz), Kóbor

ben állónak tartva végül a honti közönség figyelmét megynk kiváló szülöttének ezen érdekes versgyűjteményére felhívni.

Ne mulassza el senki, a ki az irodalom barátja, e kötetet megvenni. Tőlünk hontiaktól, a kiknek nagy fiait ő oly méltón vette lantjára és énekelte meg, és a ki mindenkor kész volt szülővármegyéjének szolgálatába állni, ha az felhívta az ihletett poétát, tőlünk hontiaktól az ő daloskönyvét megvenni nem az illendőség mondatja, de ez nekünk megtenni kötelességünk. Vegyük meg és olvassuk, hisz a mi vármegyénk fényes lapjai ott tündökölnék

Olvassuk, lapozgassuk, mert ez egykét verset (Szondi, Ipolyi emlékezetét stb.) illetőleg a hontiak arany bibliája lehet.

Most röviden csak arról még a mi e könyvben — nincs.

Nem tudom ki válogatta, a szerző egyedül vagy még valaki — de mondhatom, hogy nagy kár miszerint Pajor költői tehetségének ugyszólván legjobb termékeit kénytelenek vagyunk nélkülözni a könyvben. Több ízben sikerült alkalmi apróságon kívül elég legyen rámutatnom az „Örömműnep“ és a „Katona József emlékezete“ című remek ódákra, a mely mind a kettő a „Vármegyei Almanach“ ban jelent meg. Es végül sajnálom hogy nem találtam a gyűjteményben a Scitovszky 10 éves alispáni jubileumára írott gyönyörű

Tamás, Tömörkény István, Ágai Adolf (Porzó), Gerő Ödön, Bede Jób, Vázsonyi Vilmos, Kálnay László, Krudy Gyula stb. stb., elsőrendű publicisták, tárcza- és humoros karcolatírók neveit. Nincs továbbá ma egyetlen olyan lap sem, mely annyi kedvezményben részesitené olvasó közönségét. Minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándékul a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, azonkívül minden előfizető minden hónapban ingyen kap egy-egy kis esinos kiállítású jegyzéknaplót; a Páriai Divat című, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. Maga Pesti Hirlap is, bár ma kétségtelenül a legbővebb tartalmu lap (naponként 20—24, vasárnapokon 32—40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr., egy óra pedig 1 frt 20 kr. mely összeg a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci körut 78. sz.) címzendő.

A Magyar Hirlapról. A Magyar Hirlap első és legnagyobb célja az, hogy a magyar műveltséget terjessze s erősítse. A Magyar Hirlap pártonkivüli ujság. Iránya teljesen független. Demokrácia! Ez a Magyar Hirlap jelszava, vezető gondolata. A magyar szépirodalom első férfa, Jókai Mór, a Magyar Hirlap számára írja legszebb műveit s legközelebb rendkívül érdekes eredeti új regényt is közöl tőle a Magyar Hirlap. Kivül a legjobb erők látják el a tárczarovatot és a regénycarnokot, a melyet könyvalakban bocsát közre a lap.

A magyar társadalom minden érdekes eseményéről beszámol a Társaság rovatban. A Magyar Hirlap a szabadságharc jubileumára érdekes és nagybecsű meglepetéssel kedveskedik közönségének. A karácsonyi album, a melyet Fenyő Sándor szerkeszt, olyan lesz a maga 200 oldalával, mint egy testes könyv. Jókai Mór egyikét írja meg az album számára az ő legszebb dolgozatai-

ünnepi verset, mert ezzel igazolva láttuk volna azt, hogy Pajor István azt a mit akkor irt a kitűnő alispánról, mikor egy egész vármegye oly ritka fényvel ünnepelte — fentartja most — a változott körülmények dacára is az utolsó szóig.

Tudom az ellenvetését az érdemes költőnek. Azt mondja, mind nem adhattam, mert akkor még egyszer annyit kellene ráfizetnem e gyűjteményes vállalomra. (mert megeshetik, hogy a kiadás költségei meg nem térülnek egészen, a mi bizony a mi „irodalompártoló“ közönségünkre szomorú világot vetne, de így van az a legelső költőink munkáival is, a publikumot a politikai röpiratok (különösen ha személyi vonatkozások is vannak benne) és a pikáns könyvek érdeklik.)

Azonban én már azt a 1-2 ivet, a mire a kimaradt jeles versek nagyon ráfértek volna, okvetlenül hozzátettem volna, mert hisz így nem is ismeri a közönség Pajor Istvánt valódi nagyságában. Nem marad más hátra mint azt kívánni a jeles poétának, a mibe nagyon is bizok — hogy keljen el valamennyi darabja legujabb verskötetének és akkor van reményünk, hogy megkapjuk a kimaradt költeményeket egy legislegujabb könyvben — még fiatalabb koru areköppel.

P. E.

nak. Türr István, Endródi Sándor, Várad Antal, Pósa Lajos, Hentaller Lajos, Radó Antal, Horváth Janka, Kürthy Emil, Gárdonyi Géza, aztán a belső munkatársak közül Fenyő Sándor, Bródy Sándor, Bársony István, Benedek Elek, Ignóus, Márkus Miksa, Feszti Árpád, Heltai Jenő, Lovik Károly, Sajó Aladár, Szomory Dezső, Szüllő Géza, Szalay Fruzina, Jett, Hajnal István, Karácsony András, Agbik stb. Ezekon kívül a külföldi írók legérdekesebb alakjai. Ugyint: Zola, Daudet, M. Prévost, Anatole France, Catulle Mendés, Sudermann, Carmen Sylva stb. irnak az album számára, a melyben összesen száz híres író műve lesz. Minden művészen illusztrálva. Márk, Linek, Brod, Lakos stb. adják a remek illusztrációkat. A Kis Világ című képes heti gyermeklapot negyedévenként 50 krajcárjával kapják; az Évszak című gazdag tartalmu, gyönyörűen illusztrált divatlapot pedig féláron, negyedévenként 65 krajcárjával.

Ujjonnan belépő előfizetőinek díjmentesen küldi meg a Magyar Hirlap Jókai Mórnak, október elsejétől fogva a Magyar Hirlapban megjelent tárcáit. A Két ur szolgálja, valamint a Nimba című szerföltött érdekes regények eddig megjelent folytatásait is díjmentesen kapják meg az új előfizetők. Az előfizetési ára egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (Budapest, V., Honvéd-utca 4. sz.)

HIRDETÉSEK.

5226. 1897. sz. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Eggenhofer Lipót és társa végrehajthatóknak Kuzma Pál végrehajtást szenvedő elleni 63 frt 30 kr és 22 frt 95 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén lévő, Apát-Marót község

határában fekvő, az apátmaróti 42 sz. tjkvben foglalt s Kuzma Márton, György, János és Pál közös tulajdonául bejegyzett A I 1. sorsz. a. háznak, udvarnak és kertnek, és 2. 3. 5. 7—14. sorsz. a. külsőségeknak Kuzma Pált illető $\frac{1}{4}$ részére 117 frt, továbbá a fentiek nevén álló A + 1. sor 799. hrsz. a. „Babehori“ egész szőlőre 72 frt, az A + 2 sor 848. hrsz. a. „Drazterki“ egész szőlőre 58 frt, az A + 3 sor 868. hrsz. a. „Szlimavki“ egész szőlőre 30 frt, az A + 4 sor 887. hrsz. a. „Szlimavki“ egész pincére 10 frt, az A + 5 sor 916. hrsz. a. „Szlimavki“ egész pincére 10 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi december hó 15-ik napján délután 3 órakor Apát Marót község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. —

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 11 frt 70 krt, 7 frt 20 krt, 5 frt 80 krt, 3 frtot, 1 frtot és 1 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Ipolyság, 1897. szeptember 3.

László

kir. törvényszéki, bír.

MAGYAR UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
GAJÁRY ÖDÖN KENDE ZSIGMOND

Megelőzi a Budapesten megjelenő össz. napilapokat

A ma története

az ujság. Friss és pontos krónikása a nap eseményeinek. Felhasználásával a modern technika hatalmas vívmányainak hirt hoz és hirt ad haladéktalanul mindarról, a mi fontos érdekes és említésre méltó történik az egész világon. A villamos drót a gondolat gyorsaságával közli vele azt is, a mi a földgömb tulsó felén történik, avatott kezek élvezetes formába öntik a hirt és a rotációs gép percek alatt ezer meg ezer példányban ontja a friss ujságot. A hírszolgálat mai általános, hatalmas fejlettségénél is gyorsaság tekintetében az egész hazai sajtó élén áll a

Magyar Ujság

mely a vidéken még ugyanazon a napon, a kora reggeli órákban értesíti a közönséget a legutóbbi huszonnégy óra eseményeiről. Teljes tízenkét órával előzi meg tehát a Budapesten reggel megjelenő összes napilapokat. A

Magyar Ujság

melynek főszerkesztője Gajáry Ödön, felelős szerkesztője Kende Zsigmond, az egyetlen a vidéken már kora megjelenő szabadelvű irányu nagy politikai napilap. Munkatársai a magyar publicistika, a magyar szépirodalom és az ujságírói kar legjobb erői; saját levelezői vannak az ország minden városában és a külföld valamennyi jelentékenyebb helyén, a kikhaladék nélkül értesítenek minden érdekes eseményről. Elve a gyorsaság, pontosság és megbízhatóság. Mindent megír. a mi igaz, de semmit, a mi valótlan. Elejétől végig érdekes, de a szenzációt nem hajhássza. A hangja komoly, tisztességes és mindig irodalmi színvonalon álló. Kiterjeszti figyelmét a társas élet minden ágazatára és az egyetlen magyar napilap, melynek naponta külön állandó kerékpár rovata van.

Noha terjedelme a többi napilapokkal egyenlő, sőt némelyikét felül is mulja, a

Magyar Ujság

a legolcsóbb budapesti napilap, mert előfizetési ára egy évre csak 12 frt. félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, 1 hónapra 1 frt.

Egyes szám ára vidéken is csak 4 kr.

A Magyar Ujság karácsonyi ajándéka egy irodalmi becsü

gyönyörűen kiállított 3 frtnyi bolti áru diszmü

(Benedek Elek: Magyar Népköltés Gyöngyel)

lesz, a melyet díjtalanul megkap mindenki, a ki a Magyar Ujságra legalább egy negyedévre előfizet.

Mindezekon az óriási előnyökön felül, a melyekhez foghatóval egyetlen más ujság se szolgál olvasóinak, a

Magyar Ujság

még külön, rendkívüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek, a menyiben

a hazai és világirodalom száz kiváló művét

majdnem teljesen ingyen a bolti ár egy negyed részéért bocsátja rendelkezésükre.

— Mutatványszám kívánatra ingyen.—

Cim:

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala Budapest, Ferenciek-tere 3.

A Magyar Ujság egyes példányai minden újságelárusítónál kaphatók.

Elsőrangu hazai gyártmány

Pontos cim:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges

ÖSSZES gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

5-12

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók Morzsolók